

વિદ્યાર્થીનું નામ:-.....

1. નીચેના પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તેની સામે ✓ ની નિશાની કરો. 6 marks

(1) સફેદ પ્રકાશ સાત રંગોનો બનેલો છે. નીચેના રંગો પૈકી કયો રંગ તેમાં સમાવિષ્ટ નથી?

લાલ નારંગી પીળો કાળો

(2) વડે રચાતું પ્રતિબિંબ ચતું, આભાસી અને વસ્તુના પરિમાણ કરતા નાનું હોય છે.

બહિર્ગોળ લેન્સ અંતર્ગોળ લેન્સ સમતલ અરીસા અંતર્ગોળ અરીસા

(3) દાંતનું વિસ્તૃત પ્રતિબિંબ મેળવવા ડૉક્ટર નો ઉપયોગ કરે છે.

અંતર્ગોળ લેન્સ બહિર્ગોળ લેન્સ અંતર્ગોળ અરીસો બહિર્ગોળ અરીસો

(4) એક સમતલ અરીસાની સામે 15 સેમી અંતરે ઊભી રહેલી પહેલીને પોતાનું પ્રતિબિંબ પોતાનાથી કેટલા અંતરે દેખાશે?

15 સેમી 20 સેમી 30 સેમી 45 સેમી

(5) અરીસા વડે મળતું પ્રતિબિંબ કઈ પ્રકાશીય ઘટનાને આભારી છે?

પરાવર્તન વક્રીભવન વિભાજન ધ્રુવીભવન

(6) લેન્સ વડે મળતું પ્રતિબિંબ કઈ પ્રકાશીય ઘટનાને આભારી છે?

પરાવર્તન વક્રીભવન વિભાજન ધ્રુવીભવન

2. ખાલી જગ્યા પૂરો:

5 marks

1. જે પ્રતિબિંબને પડદા પર મેળવી શકાતું નથી તેનેકહે છે.

2. બહિર્ગોળવડે રચાતું પ્રતિબિંબ હંમેશાં આભાસી અને વસ્તુના પરિમાણ કરતાં નાનું હોય છે.

3.અરીસા વડે રચાતું પ્રતિબિંબ હંમેશાં વસ્તુના પરિમાણ જેટલું જ હોય છે.

4. જે પ્રતિબિંબને પડદા પર મેળવી શકાય છે, તેનેપ્રતિબિંબ કહે છે.

5. અંતર્ગોળવડે રચાતા પ્રતિબિંબને પડદા પર ક્યારેય મેળવી શકાતું નથી.

3. સાચા વિધાન સામે 'T' કરો અને ખોટા વિધાન સામે 'F' કરો:

5 marks

1. બહિર્ગોળ અરીસા વડે આપણે ચતું અને વિવર્ધિત પ્રતિબિંબ મેળવી શકીએ છીએ.

2. અંતર્ગોળ અરીસો હંમેશાં આભાસી પ્રતિબિંબ જ રચે છે.

3. અંતર્ગોળ અરીસા વડે આપણે વાસ્તવિક, વિવર્ધિત અને ઊલટું પ્રતિબિંબ મેળવી શકીએ છીએ.

4. વાસ્તવિક પ્રતિબિંબ પડદા પર મેળવી શકાતું નથી.

5. અંતર્ગોળ અરીસો હંમેશાં વાસ્તવિક પ્રતિબિંબ રચે છે.

પ્રશ્ન 4. કૉલમ Iમાં આપેલી વિગતોને કૉલમ II સાથે જોડો: 5 marks

કૉલમ I	કૉલમ II
(1) સમતલ અરીસો	(a) ઑગ્નિફ્રાઇંગ ગ્લાસ તરીકે વપરાય છે.
(2) બહિર્ગોળ અરીસો	(b) વસ્તુના પ્રતિબિંબને મોટા વિસ્તારમાં ફેલાવી શકે છે.
(3) બહિર્ગોળ લેન્સ	(c) દાંતનું વિવર્ધિત પ્રતિબિંબ મેળવવા માટે દાંતના ડૉક્ટર વાપરે છે.
(4) અંતર્ગોળ અરીસો	(d) પ્રતિબિંબ હંમેશાં વિવર્ધિત અને ઊલટું હોય છે.
(5) અંતર્ગોળ લેન્સ	(e) પ્રતિબિંબ ચતું અને વસ્તુ જેટલા જ પરિમાણનું હોય છે.
	(f) પ્રતિબિંબ ચતું અને વસ્તુના પરિમાણ કરતાં નાનું હોય છે.

ઉત્તર: (1) → (), (2) → (), (3) → (), (4) → (), (5) → ().

5. અંગ્રેજી ભાષા તથા બીજી કોઈ ભાષામાં તમને જાણીતા એવા અક્ષરો શોધો કે જેનું સમતલ અરીસામાં મળતું પ્રતિબિંબ તે અક્ષર જેવું જ હો તમારી શોધની ચર્ચા કરો. 2 marks

6. બહિર્ગોળ અરીસા તથા અંતર્ગોળ અરીસા બંને એક-એક ઉપયોગ જણાવો. 2 marks

